

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเพื่อศึกษาการเปรียบเทียบการใช้กลวิธีในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีความสามารถในการอ่านสูง ปานกลาง และต่ำในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 1 โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

1. ประชากร

ในการวิจัยครั้งนี้ ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 1 รวม 5 จังหวัด ได้แก่ นครปฐม นนทบุรี ปทุมธานี สมุทรปราการ และสมุทรสาคร จำนวนทั้งสิ้น 37,370 คน

ตัวอย่างประชากร

ตัวอย่างประชากรในการศึกษาค้นคว้านี้ แบ่งเป็น 2 ประเภท คือ

1. ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการสัมภาษณ์ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 1 ปีการศึกษา 2538 ภาคปลาย ได้ขนาดตัวอย่างประชากรโดยใช้สูตรของยามาเน่ (Yamane) กำหนดความคลาดเคลื่อนที่ 0.05 ได้จำนวน 397 (อุทุมพร จามรมาน, 2532) ซึ่งผู้วิจัยจะดำเนินการสุ่มตัวอย่างประชากรด้วยวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi Stage Random Sampling) ดังนี้

ขั้นที่ 1 สุ่มจังหวัดที่อยู่ในเขตการศึกษา 1 จำนวน 5 จังหวัด ได้แก่นครปฐม นนทบุรี ปทุมธานี สมุทรปราการ และสมุทรสาคร โดยใช้วิธีการสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling) โดยการจับฉลากหรือสละ 50 ของจำนวนจังหวัดทั้งหมดได้ 3 จังหวัด ได้แก่ นครปฐม นนทบุรี สมุทรปราการ

ขั้นที่ 2 สุ่มอำเภอในแต่ละจังหวัดที่สุ่มได้ ในขั้นที่ 1 โดยใช้วิธีการสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling) โดยการจับฉลากหรือสละ 25 (ประกอบ กระตมสุต, 2535) ของจำนวนอำเภอในแต่ละจังหวัด ได้อำเภอที่สุ่มได้ทั้งหมด รวม 5 อำเภอ

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนอำเภอในแต่ละจังหวัด และจำนวนอำเภอที่สุ่มได้

จังหวัด	อำเภอ	ร้อยละ 25 ของจำนวนอำเภอทั้งหมด
นครปฐม	7	2
นนทบุรี	6	2
สมุทรปราการ	5	1
รวม	18	5

ขั้นที่ 3 สุ่มโรงเรียนในแต่ละอำเภอ ในขั้นที่ 2 โดยใช้วิธีการสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยวิธีการจับฉลากหรือสละ 10 (Gay, 1981 อ้างถึงใน เรืองอุไร ศรีนิลทา, 2535) ของจำนวนโรงเรียนในแต่ละอำเภอ ได้โรงเรียนที่สุ่มได้ทั้งหมด รวม 17 โรงเรียน

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนโรงเรียนทั้งหมดในแต่ละอำเภอและจำนวนโรงเรียนที่สุ่มได้

อำเภอ	โรงเรียน	ร้อยละ 10 ของจำนวนโรงเรียนทั้งหมด
นครปฐม		
สามพราน	36	4
กำแพงแสน	53	5
นนทบุรี		
บางใหญ่	20	2
ปากเกร็ด	27	3
สมุทรปราการ		
พระประแดง	30	3
รวม	166	17

ขั้นที่ 4 สุ่มห้องเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จากโรงเรียนที่สุ่มได้ ในขั้นที่ 3 ด้วยวิธีการสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling) โดยการจับฉลากห้องเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มาโรงเรียนละ 1 ห้อง รวม 17 ห้อง รวมจำนวนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เป็นตัวอย่างประชากรทั้งสิ้น 397 คน (ดังรายละเอียดตารางที่ 3)

ตารางที่ 3 แสดงจำนวนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เป็นตัวอย่างประชากรในแต่ละโรงเรียน

รายชื่อโรงเรียน	นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เป็นตัวอย่างประชากร
สำนักงานการศึกษาจังหวัดนครปฐม	
สำนักงานการศึกษาอำเภอสามพราน	
1. วัดคอนทวาร	25
2. วัดท่าซูด	28
3. บ้านเพลินวัฒนา	15
4. บ้านสามพราน	30
สำนักงานการศึกษาอำเภอกำแพงแสน	
1. วัดคอนเตาอิฐ	25
2. วัดสระพัง	25
3. วัดท่าเสา	29
4. วัดทะเลบก	16
5. วัดบ่อน้ำจืด	27
สำนักงานการศึกษาจังหวัดนนทบุรี	
สำนักงานการศึกษาอำเภอบางใหญ่	
1. วัดบางสะนง	14
2. วัดพิภลเงิน	23
สำนักงานการศึกษาอำเภอปากเกร็ด	
1. วัดกู่	18
2. วัดบ่อ (นันทวิทธา)	20
3. วัดปรมัยยิกาวาส	28

ตารางที่ 3 แสดงจำนวนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เป็นตัวอย่างประชากรในแต่ละโรงเรียน

รายชื่อโรงเรียน	นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เป็นตัวอย่างประชากร
สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ	
สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอพระประแดง	
1. วัดมหาเวช	30
2. วัดป่าเกด	31
3. วัดบางขม้น	13
รวม	397

ขั้นที่ 5 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เป็นตัวอย่างประชากรที่สุ่มได้ในขั้นที่ 4 ทำแบบทดสอบ ความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจ เพื่อใช้แบ่งเป็นกลุ่มนักเรียนที่มีความสามารถในการอ่านสูง ปานกลาง และต่ำ ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือ นักเรียนที่มีความสามารถในการอ่านสูง ได้คะแนนจากแบบทดสอบความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจ เฉลี่ยตั้งแต่ร้อยละ 80 ขึ้นไป ปานกลาง ได้คะแนนเฉลี่ย ตั้งแต่ร้อยละ 60 - 79 และต่ำ ได้คะแนนเฉลี่ยต่ำกว่า ร้อยละ 60 ได้กลุ่มนักเรียนที่มีความสามารถในการอ่านสูง จำนวน 61 คน ปานกลาง จำนวน 226 คน และต่ำ จำนวน 110 คน

ตารางที่ 4 แสดงจำนวนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่แบ่งตามคะแนนจากแบบทดสอบ
ความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจ

นักเรียนที่มีความสามารถในการอ่านสูงร้อยละ 80 ขึ้นไป (26 คะแนนขึ้นไป)	นักเรียนที่มีความสามารถในการอ่านปานกลางร้อยละ 60-79 (19-25 คะแนน)	นักเรียนที่มีความสามารถในการอ่านต่ำ ต่ำกว่าร้อยละ 60 (1-18 คะแนน)
61	226	110

ตารางที่ 5 แสดงรายละเอียดจำนวนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีความสามารถในการอ่าน
ภาษาไทยสูง ปานกลาง และต่ำ

รายชื่อโรงเรียน	นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เป็นตัวอย่างประชากร			รวม
	กลุ่มสูง	กลุ่มปานกลาง	กลุ่มต่ำ	
1. วัดคอนทวาร	7	11	7	25
2. วัดท่าซุด	1	16	11	28
3. บ้านเพลินวัฒนา	1	2	12	15
4. บ้านสามพราน	5	16	9	30

สำนักงานการศึกษาจังหวัดนครปฐม

สำนักงานการศึกษาอำเภอสามพราน

1. วัดคอนทวาร	7	11	7	25
2. วัดท่าซุด	1	16	11	28
3. บ้านเพลินวัฒนา	1	2	12	15
4. บ้านสามพราน	5	16	9	30

ตารางที่ 5 แสดงรายละเอียดจำนวนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีความสามารถในการอ่านภาษาไทยสูง ปานกลาง และต่ำ

รายชื่อโรงเรียน	นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เป็นตัวอย่างประชากร			รวม
	กลุ่มสูง	กลุ่มปานกลาง	กลุ่มต่ำ	
สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอกำแพงแสน				
1. วัดคอนเตาอิฐ	2	16	7	25
2. วัดสระพัง	6	10	9	25
3. วัดท่าเสา	6	16	7	29
4. วัดทะเลบก	2	12	2	16
5. วัดบ่อน้ำจืด	-	25	2	27
สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนนทบุรี				
สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอบางใหญ่				
1. วัดบางสะแก	2	10	2	14
2. วัดพิบูลเงิน	5	10	8	23
สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอปากเกร็ด				
1. วัดกู่	7	7	4	18
2. วัดบ่อ (นันทวิทธา)	2	18	-	20
3. วัดปรมัยธิกาवास	10	12	6	28
สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ				
สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอพระประแดง				
1. วัดมหาหงษ์	-	21	9	30
2. วัดป่าเกด	4	13	14	31
3. วัดบางหมื่น	1	11	1	13
รวม	61	228	110	397

2 ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการสังเกต ผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มแบบง่ายโดยการจับฉลากตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการสัมภาษณ์ในแต่ละกลุ่มมาร้อยละ 20 ได้นักเรียนที่มีความสามารถในการอ่านภาษาไทยสูง จำนวน 12 คน ปานกลาง จำนวน 45 คน และต่ำ จำนวน 22 คน รวม 79 คน (ดังรายละเอียดที่แสดงไว้ในตารางที่ 6) เพื่อใช้สังเกตการใช้กลวิธีในการอ่านภาษาไทยที่ผู้เรียนนำมาใช้ปฏิบัติ

ตารางที่ 6 แสดงรายละเอียดจำนวนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีความสามารถในการอ่านภาษาไทยสูง ปานกลาง และต่ำ เพื่อใช้ในการสังเกต

รายชื่อโรงเรียน	นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เป็นตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการสังเกต			รวม
	กลุ่มสูง	กลุ่มปานกลาง	กลุ่มต่ำ	
สำนักงานการศึกษาจังหวัดนครปฐม				
สำนักงานการศึกษาอำเภอสามพราน				
1. วัดคอนหาวย	2	5	1	8
2. วัดท่าพูด	1	3	2	6
3. บ้านเพลินวัฒนา	-	2	2	4
4. บ้านสามพราน	1	-	3	4
สำนักงานการศึกษาอำเภอกำแพงแสน				
1. วัดดอนเตาอิฐ	1	6	1	8
2. วัดสระพัง	2	4	1	7
3. วัดท่าเสา	-	3	2	5
4. วัดทะเลบก	-	2	1	3
5. วัดบ่อน้ำจืด	-	3	2	5

ตารางที่ 6 แสดงรายละเอียดจำนวนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีความสามารถในการอ่านภาษาไทยสูง ปานกลาง และต่ำ เพื่อใช้ในการสังเกต

รายชื่อโรงเรียน	นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เป็นตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการสังเกต			รวม
	กลุ่มสูง	กลุ่มปานกลาง	กลุ่มต่ำ	
	สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนนทบุรี			
สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอบางใหญ่				
1. วัดบางสะแก	-	3	-	3
2. วัดพิบูลเงิน	1	2	-	3
สำนักงานการประถมศึกษาอำเภopakเกร็ด				
1. วัดกู่	-	1	2	3
2. วัดบ่อ (นันทวิทยา)	1	2	1	4
3. วัดปรมัยธิกาวาส	-	2	2	4
สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ				
สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอพระประแดง				
1. วัดมหาหงษ์	-	3	1	4
2. วัดป่าเกิด	2	2	1	5
3. วัดบางหมื่น	1	2	-	3
รวม	12	45	22	79

3. ขึ้นก่อนดำเนินการวิจัย

ก่อนการวิจัย ผู้วิจัยสร้างแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจ นำไปทดสอบกลุ่มตัวอย่างประชากร เพื่อแบ่งเป็นนักเรียนที่มีความสามารถในการอ่านสูง ปานกลาง และต่ำ โดยมีขั้นตอนในการสร้าง ดังนี้

3.1 ศึกษาหลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง 2533) กลุ่มทักษะภาษาไทย หนังสือ วารสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการสร้างเครื่องมือ

3.2 ลักษณะของแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจ เป็นแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่าน แบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 1 ตัวเลือก จำนวน 32 ข้อ ใช้เวลาในการทดสอบ 60 นาที เกณฑ์การให้คะแนนตอบถูกให้ 1 คะแนน ตอบผิดให้ 0 คะแนน

3.3 ขึ้นการสร้างแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจ คัดเลือกเรื่องจากหนังสือเรียน วารสาร นิตาน หนังสือส่งเสริมการอ่าน โดยคำนึงถึงหลักจิตวิทยา และหลักการพิจารณาหนังสือวรรณกรรมกับเด็กของ บันลือ พฤกษ์วัน (2534) และความสนใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ให้สอดคล้องกับเนื้อหา และจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ในหลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง 2533)

4. การหาคุณภาพของแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจ

4.1 นำแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจ จำนวน 60 ข้อ ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 6 ท่าน ได้แก่ อาจารย์จากมหาวิทยาลัย 1 ท่าน นักวิชาการกรมวิชาการ 1 ท่าน ศึกษานิเทศก์จังหวัด 2 ท่าน ศึกษานิเทศก์อำเภอ 1 ท่าน และครูผู้สอนภาษาไทย 1 ท่าน ตรวจสอบคุณภาพของแบบทดสอบและให้คำแนะนำ นำแบบทดสอบมาปรับปรุงแก้ไข จากนั้นนำไปทดลองกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีลักษณะใกล้เคียงกับตัวอย่างประชากรจริง จำนวน 60 คน แล้วนำมาวิเคราะห์เป็นรายข้อ เพื่อหาระดับความยากและค่าอำนาจจำแนก แล้วคัดเลือกข้อสอบที่มีระดับความยากตั้งแต่ .02 - .08 และค่าอำนาจจำแนก ตั้งแต่ .02 ขึ้นไปได้จำนวน 44 ข้อ นำแบบทดสอบที่ได้ไปทดลองกับนักเรียนที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างประชากรอีกกลุ่มหนึ่ง จำนวน 60 คน แล้วนำมาวิเคราะห์เป็นรายข้อ เพื่อหาระดับความยากและอำนาจจำแนกเป็นครั้งที่ 2 คัดเลือกข้อสอบที่ดีที่สุด จำนวน 32 ข้อ

ให้มีเนื้อหาครอบคลุมสิ่งที่ต้องการวัด นำแบบทดสอบที่ได้ไปทดลองกับนักเรียนที่ไม่ใช่ตัวอย่าง ประชากรอีกครั้งหนึ่ง เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นและใช้เป็นแบบทดสอบจริง

4.2 ผู้วิจัยนำแบบทดสอบความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจำนวน 32 ข้อ ให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จาก 17 โรงเรียน จำนวน 397 คน ที่เป็นตัวอย่างประชากรทำในเวลา 60 นาที เพื่อใช้แบ่งตัวอย่างประชากร ออกเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มนักเรียนที่มีความสามารถในการอ่านสูง ปานกลาง และต่ำ เกณฑ์การให้คะแนน คือ ถ้าตอบถูกให้ 1 คะแนน ผิดให้ 0 คะแนน และใช้เกณฑ์การจัดระดับ ผลการเรียนรู้ในกลุ่มการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง) 2533) กรมวิชาการ (2534) ซึ่งแบ่งระดับผลการเรียนดังนี้คือ

คะแนน 80-100	ระดับผลการเรียน 4 (ผลการเรียนดีมาก)
คะแนน 70-79	ระดับผลการเรียน 3 (ผลการเรียนดี)
คะแนน 60-69	ระดับผลการเรียน 2 (ผลการเรียนปานกลาง)
คะแนน 50-59	ระดับผลการเรียน 1 (ผลการเรียนผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำที่กำหนด)
คะแนน 0-49	ระดับผลการเรียน 0 (ผลการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์ขั้นต่ำ)

จากเกณฑ์การจัดระดับผลการเรียนนี้ ผู้วิจัยจึงนำมาเป็นแนวทางในการจัด กลุ่มนักเรียนที่มีความสามารถในการอ่านสูง ปานกลาง และต่ำ ดังรายละเอียดดังนี้

กลุ่มที่มีความสามารถในการอ่านสูง เป็นนักเรียนที่ได้คะแนนเฉลี่ยจาก แบบทดสอบความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจตั้งแต่ร้อยละ 80 ขึ้นไป จำนวน 61 คน

กลุ่มที่มีความสามารถในการอ่าน ปานกลาง เป็นนักเรียนที่ได้คะแนนเฉลี่ย จากแบบทดสอบความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจระหว่างร้อยละ 60-79 จำนวน 226 คน

กลุ่มที่มีความสามารถในการอ่านต่ำ เป็นนักเรียนที่ได้คะแนนเฉลี่ยจากแบบ ทดสอบความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจต่ำกว่าร้อยละ 60 จำนวน 110 คน

5. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มีดังต่อไปนี้

5.1 แบบสัมภาษณ์การใช้กลวิธีในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีความสามารถในการอ่านสูง ปานกลาง และต่ำ

5.2 แบบสังเกตการใช้กลวิธีในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีความสามารถในการอ่านสูง ปานกลาง และต่ำ

6. ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

6.1 การสร้างแบบสัมภาษณ์

แบบสัมภาษณ์การใช้กลวิธีในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) เพื่อใช้สัมภาษณ์การใช้กลวิธีในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีความสามารถในการอ่านสูง ปานกลาง และต่ำ จากประเภทของบทอ่านร้อยแก้ว นิทาน และข่าว แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสำรวจรายการ (Check List) ตามเกี่ยวกับสถานการณ์จำแนกตามเพศของผู้ตอบ

ตอนที่ 2 คำถามใช้สัมภาษณ์ เกี่ยวกับการใช้กลวิธีในการอ่านภาษาไทย ที่ผู้เรียนในแต่ละกลุ่มใช้ปฏิบัติ ตามแนวคิดของอ็อกซ์ฟอร์ด (Oxford, 1990) แบ่งออกเป็น กลวิธีในการอ่านโดยตรง ประกอบด้วย กลวิธีการใช้ระบบการจำ กลวิธีการใช้ความรู้ความคิด กลวิธีการใช้สิ่งทดแทน และกลวิธีในการอ่านโดยอ้อม ประกอบด้วย กลวิธีที่ตระหนักรู้และควบคุมตนเอง กลวิธีที่ใช้ด้านจิตพิสัย กลวิธีที่สื่อสารในสังคม (ดูรายละเอียดในภาคผนวก ง)

6.2 การสร้างแบบสังเกต

6.2.1 แบบสังเกตการใช้กลวิธีในการอ่านภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เป็นแบบสังเกตการใช้กลวิธีในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีความสามารถในการอ่านสูง ปานกลาง และต่ำ จากบทอ่านประเภทร้อยแก้ว นิทาน และข่าว แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสำรวจรายการ (Check List) ตามเกี่ยวกับสถานการณ์ของผู้ตอบ

ตอนที่ 2 แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 บทความที่ผู้วิจัย คัดเลือกตามประเภทของบทอ่าน ร้อยแก้ว นิทาน และข่าว ประเภทละ 1 บทอ่าน เพื่อใช้เป็นกรณีตัวอย่างประกอบการสังเกต

ส่วนที่ 2 แบบสังเกตการใช้กลวิธีในการอ่านภาษาไทย ที่ผู้วิจัยปรับปรุงแบบสังเกตที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มาจากเครื่องมือ The Standard Teacher Competence Appraisal guide ของมหาวิทยาลัย สแตนฟอร์ด (The Stanford University) โดยใช้ระบบ Sign System คือ มีรายละเอียดกิจกรรมต่าง ๆ ที่คาดว่า ผู้เรียนจะปฏิบัติในช่วงเวลาที่สังเกต ถ้าผู้เรียนปฏิบัติในช่วงเวลาที่สังเกต ผู้สังเกตจะทำเครื่องหมาย ลงในช่องการแสดงพฤติกรรมของผู้เรียน โดยไม่คำนึงถึงความถี่ของพฤติกรรมที่เกิด (ดูรายละเอียด ในภาคผนวก ง)

6.2.2 หาความเที่ยงของแบบสังเกต ผู้วิจัยเลือกครูผู้สอนวิชาภาษาไทย 1 ท่าน เป็นผู้ช่วยในการวิจัย โดยทำความเข้าใจให้ตรงกัน ในแบบสังเกตการใช้กลวิธีในการอ่าน แต่ละข้อที่สร้างขึ้น นำแบบสังเกตไปทดลองสังเกตพฤติกรรมนักเรียนในห้องเรียนที่ไม่ใช่ตัวอย่าง ประชากร 3 ครั้งติดต่อกัน เพื่อฝึกฝนการสังเกตของผู้วิจัย และผู้ช่วยวิจัยให้เกิดความชำนาญ และฝึกทักษะการบันทึกข้อมูล

6.3 การคัดเลือกบทอ่านประเภทร้อยแก้ว นิทาน และข่าว ผู้วิจัยคัดเลือก เนื้อหาสาระ ความยากง่ายให้สอดคล้องกับประเภทของบทอ่านในหลักสูตรชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิได้ตรวจพิจารณา เพื่อใช้เป็นกรณีตัวอย่างประกอบการสังเกต

6.4 นำแบบสัมภาษณ์และแบบสังเกตให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 6 ท่าน ได้แก่ อาจารย์จากมหาวิทยาลัย 1 ท่าน นักวิชาการกรมวิชาการ 1 ท่าน ศึกษาพิเศษจังหวัด 2 ท่าน ศึกษาพิเศษอำเภอ 1 ท่าน และครูผู้สอนภาษาไทย 1 ท่าน ตรวจพิจารณา แล้วนำไปทดลองกับ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ไม่ใช่ตัวอย่างประชากร จำนวน 60 คน แล้วปรับปรุงแก้ไข ก่อนนำไปใช้จริง

7. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

7.1 ผู้วิจัยนำหนังสือขอความร่วมมือในการวิจัย จากบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ส่งถึงผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด ในเขตการศึกษา 1 ทราบและให้ความร่วมมือในการเก็บข้อมูล

7.2 นำหนังสือขอความร่วมมือ จากผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดในเขตการศึกษา 1 เพื่อแจ้งให้ผู้บริหารโรงเรียน และครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ให้ความร่วมมือในการเก็บข้อมูล

7.3 แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจแบบสัมภาษณ์และแบบสังเกตการใช้กลวิธีในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีความสามารถในการอ่านสูง ปานกลาง และต่ำ ผู้วิจัยได้เดินทางไปเก็บข้อมูลด้วยตนเองได้ข้อมูลครบทุกคน คิดเป็นร้อยละ 100

7.4 วิธีการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยดำเนินการสัมภาษณ์นักเรียนในแต่ละกลุ่มที่นำกลวิธีการอ่านมาใช้ช่วยในการอ่านจากบทอ่านประเภท ร้อยแก้ว นิทาน และข่าว ครั้งละ 1 คน โดยแยกการสัมภาษณ์ออกเป็น 3 ครั้ง คือ

ครั้งที่ 1 สัมภาษณ์การใช้กลวิธีในการอ่านร้อยแก้ว

ครั้งที่ 2 สัมภาษณ์การใช้กลวิธีในการอ่านนิทาน

ครั้งที่ 3 สัมภาษณ์การใช้กลวิธีในการอ่านข่าว

ซึ่งผู้วิจัยได้ทั้งช่วงเวลาในการสัมภาษณ์จากคนแรกถึงคนสุดท้ายในแต่ละครั้ง หมุนเวียนไปจนครบทุกกลุ่ม ดังตารางการเก็บข้อมูลดังนี้

ตารางที่ 7 แสดงรายละเอียดการเก็บข้อมูล

วัน	เดือน	ปี	รายการ	หมายเหตุ
1-30	สิงหาคม	พ.ศ.2538	ทดสอบความสามารถในการอ่านภาษาไทย เพื่อความเข้าใจ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 17 โรงเรียน โดยการใช้แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านภาษาไทย ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น	
สัมภาษณ์ ครั้งที่ 1			สัมภาษณ์การใช้กลวิธีในการอ่านภาษาไทย	
1-30	กันยายน	พ.ศ.2538	ประเภทร้อยแก้ว	
1-30	พฤศจิกายน	พ.ศ.2538	สัมภาษณ์การใช้กลวิธีในการอ่านภาษาไทย	
			ประเภทนิทาน	
1-29	ธันวาคม	พ.ศ.2538	สัมภาษณ์การใช้กลวิธีในการอ่านภาษาไทย	
			ประเภทข่าว	

7.5 วิธีการสังเกต ผู้วิจัยดำเนินการสังเกต หลังจากสัมภาษณ์ นักเรียนที่ได้จากการสุ่มแบบง่าย โดยการจับฉลากร้อยละ 20 โดยให้นักเรียนอ่านบทอ่านครั้งละ 1 ประเภท ใช้เวลาในการสังเกตบทอ่านละ 15 นาที โดยแยกการสังเกตออกเป็น 3 ครั้ง ดังนี้

ครั้งที่ 1 สังเกตการใช้กลวิธีในการอ่านบทอ่านร้อยแก้ว

ครั้งที่ 2 สังเกตการใช้กลวิธีในการอ่านบทอ่าน นิทาน

ครั้งที่ 3 สังเกตการใช้กลวิธีในการอ่าน บทอ่าน ข่าว

ซึ่งผู้วิจัยได้ทิ้งช่วงเวลาในการสังเกต หนึ่งวันครั้งละ 1 คน ไปจนครบทุกคน

8. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยแยกวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

8.1 ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์การใช้กลวิธีในการอ่านภาษาไทย

8.1.1 ข้อมูลตอนที่ 1 เกี่ยวกับสถานการณ์ภาพจำแนกตามเพศของผู้คนบนนำข้อมูลที่ได้นำรวบรวมโดยแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ แล้วนำเสนอในรูปแบบความเรียง

8.1.2 ข้อมูลตอนที่ 2 วิเคราะห์รายพฤติกรรมกรรมการอ่านที่นักเรียนที่มีความสามารถในการอ่านสูง ปานกลาง และต่ำ ใช้ในแต่ละกลวิธี จากการอ่านบทอ่านประเภทร้อยแก้ว นิทาน และข่าว มารวบรวมโดยแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

8.1.3 ข้อมูลตอนที่ 3 วิเคราะห์นักเรียนที่มีความสามารถในการอ่านสูง ปานกลาง และต่ำ เป็นรายบุคคลในการใช้พฤติกรรมการอ่านในแต่ละกลวิธี จากการอ่านบทอ่านประเภทร้อยแก้ว นิทาน และข่าว โดยเทียบจากเกณฑ์ที่กำหนดร้อยละ 70 เพื่อเป็นตัวอย่างบ่งชี้ว่านักเรียนแต่ละกลุ่มใช้กลวิธีใดในการอ่าน โดยพิจารณาตามขั้นตอนต่อไปนี้

กลวิธีกรรมการอ่านโดยตรง

กลวิธีการใช้ระบบการจำ กลวิธีมีรายละเอียดของพฤติกรรมเฉพาะซึ่งแบ่งเป็นพฤติกรรมย่อยได้ 8 ข้อ ถ้านักเรียนระบุว่าใช้พฤติกรรมย่อยเหล่านี้ตั้งแต่ 8 ข้อขึ้นไป

กลวิธีการใช้ความรู้ความคิด กลวิธีมีรายละเอียดของพฤติกรรมเฉพาะซึ่งแบ่งเป็นพฤติกรรมย่อยได้ 8 ข้อ ถ้านักเรียนระบุค่าใช้พฤติกรรมย่อยเหล่านี้ตั้งแต่ 6 ข้อขึ้นไป

กลวิธีการใช้สิ่งทดแทน กลวิธีมีรายละเอียดของพฤติกรรมเฉพาะ ซึ่งแบ่งเป็นพฤติกรรมย่อยได้ 5 ข้อ ถ้านักเรียนระบุว่าใช้พฤติกรรมย่อยเหล่านี้ ตั้งแต่ 4 ข้อขึ้นไป

กลวิธีกรรมการอ่านโดยอ้อม

กลวิธีการตระหนักรู้และควบคุมตนเอง กลวิธีมีรายละเอียดของพฤติกรรมเฉพาะ ซึ่งแบ่งเป็นพฤติกรรมย่อยได้ 8 ข้อ ถ้านักเรียนระบุว่าใช้พฤติกรรมเฉพาะซึ่งแบ่งเป็นพฤติกรรมย่อยได้ 8 ข้อ ถ้านักเรียนระบุว่าใช้พฤติกรรมย่อยเหล่านี้ตั้งแต่ 6 ข้อขึ้นไป

กลวิธีการใช้จินตนิมิต กลวิธีมีรายละเอียดของพฤติกรรม

เฉพาะซึ่งแบ่งเป็นพฤติกรรมข้อได้ 4 ข้อ ถ้านักเรียนระบุว่าใช้พฤติกรรมข้อเหล่านี้ตั้งแต่ 3 ข้อขึ้นไป

กลวิธีสื่อสารในสังคม กลวิธีมีรายละเอียดของพฤติกรรม

เฉพาะซึ่งแบ่งเป็นพฤติกรรมข้อได้ 8 ข้อ ถ้านักเรียนระบุว่าใช้พฤติกรรมข้อเหล่านี้ ตั้งแต่ 6 ข้อขึ้นไป

นำข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์กับเกณฑ์ที่กำหนด ร้อยละ 70 มาหาค่าร้อยละ เพื่อใช้เปรียบเทียบการใช้กลวิธีในการอ่านภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีความสามารถในการอ่านสูง ปานกลาง และต่ำ จากการอ่านบทอ่านประเภทร้อยแก้ว นิทาน และข่าว แล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง และแผนภูมิ

8.3 ข้อมูลจากแบบสังเกตการใช้กลวิธีในการอ่านภาษาไทย มารวบรวมโดย แจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ แล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง

9. สถิติที่ใช้ในการหาค่าแบบทดสอบความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจ

ค่าระดับความยากง่าย (P)

$$P = \frac{R_u + R_L}{2f}$$

ค่าอำนาจจำแนก (D)

$$D = \frac{R_u - R_L}{f}$$

R_u = จำนวนคนในกลุ่มสูงที่ตอบข้อสอบในแต่ละข้อถูก

R_L = จำนวนคนในกลุ่มต่ำที่ตอบข้อสอบในแต่ละข้อถูก

f = จำนวนคนในแต่ละกลุ่ม

การหาความเที่ยง (Reliability) ใช้สูตรคูเดอร์-ริชาร์ดสัน 20
(Kuder - Richardson Reliability 20)

$$KR_{20} : r_{xx} = \frac{k}{k-1} \left[1 - \frac{\sum pq}{S_x^2} \right]$$

r_{xx} แทน สัมประสิทธิ์แห่งความเที่ยง (บางทีแทนด้วย R_{xx})

K แทน จำนวนข้อสอบในแบบทดสอบ

P แทน สัดส่วนของคนที่ตอบข้อสอบได้ถูกต้อง

q แทน สัดส่วนของคนที่ตอบข้อสอบแต่ละข้อผิด

$$(q = 1 - p)$$

pq แทน ความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ

Σ แทน เครื่องหมายแสดงผลบวก ในที่นี้คือ Σpq เป็นผลบวกของ pq ของทุก ๆ ข้อ

S_x^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนของผู้ถูกทดสอบทั้งหมด

(ประคอง กรรมสูตร, 2535)

10. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

$$\text{ค่าร้อยละ} = \frac{\text{จำนวนผู้ตอบในข้อนั้น}}{\text{จำนวนผู้ตอบทั้งหมด}} \times 100$$

(ประคอง กรรมสูตร, 2535)